

Casino Principale San Giuseppe: Skoperta ta' statuti bikrija

Dr Charles J. Farrugia

BA(Hons), PG. Dip.Rec.Mgmt.(N'Castle), MA (Melit), MA (Lond), Ph.D(Aber.)

Meta ftit tas-snin ilu bdejna proġett intensiv sabiex niġbru eluf ta' dokumenti tal-Pulizija kont naf li dawn fihom potenzjal kbir għal hajja ta' kuljum fl-irhula tagħna. F'dawn id-dokumenti hemm ir-risposti għal hafna passagġi tal-istorja li għadhom sal-lum imtappna minħabba nuqqas ta' sorsi. Kull fejn ikun hemm nuqqas ta' sorsi primarji jinfetħ spazju għal immaginazzjoni u teoriji li meta ripetuti fuq medda ta' snin isiru sors fihom infushom. Filwaqt li jista' jkun li dawn l-istess ikunu veri, huma biss is-sorsi primarji li jkun jistgħu jivverifikaw, jew isahħu dawn l-istess. Fil-ġrajjet miktuba tal-irhula tagħna, u aktar u aktar tal-każini, għandna hafna minn dawn il-miti. Konvint li aktar ma nifthu dokumenti, aktar l-istorja ser tiċċara ruħha. Digà kelli l-okkażjoni niżvela diversi dokumenti godda fl-istorja ta' Hal Kirkop. Dan b'mod speċjali fl-istorja tal-partit u l-festa ta' San Ġużepp. Il-fajl li qed nanalizza ma' dan l-artiklu ser jara d-dawl għall-ewwel darba. Nistqarr li dan wasal b'kombinazzjoni meta l-persuna li kien qed jipproċessa dan il-materjal ġibidli l-attenzjoni. Peress li digà għaddew is-70 sena minn fuqu (il-perjodu li għalih is-sorsi kollha tal-Pulizija huma magħluqa) stajt nipubblikah. Nispera li fi ftit snin oħra nkunu nistgħu nifthu l-kollezzjoni kollha għar-riċerka pubblika.

Il-fajl in kwistjoni jgħib in-numru 'Club Register-Index no. E/145/38' u jgħajjat lis-Segertarju tal-Casino Principale San Giuseppe b'data tal-25 ta' Settembru 1938. L-isem ta' dan il-fajl hu wiehed stampat li jfisser li kien hemm diversi bħalu u hu 'Particulars in terms of Government Notice No. 491 dated 20th November 1933; Submits'. Dan ifisser li f'dan il-fajl wiehed kellu jsib rapport b'risposta obligatorja għal proviżjonijiet tan-notifika tal-Gvern inkwistjoni.

Fil-qosor, in-notifika tal-gvern kienet tirregola kif wiehed kellu jirreġistra l-każini. Bħalma baqgħet il-prassi, biex wiehed jopera każin ried permess tal-pulizija. Biex jinħareġ dan il-permess u jiġi mġedded

REGISTRATION OF CLUBS
In terms of Government Notice No. 491 of 20th November, 1933.

Name of Club *Casino Principale San Giuseppe*

Object of Club *Social and for further promotion of the feast of St. Joseph.*

Address of Club *9 Bishop Square*

Name of Secretary *Vincent Attard*

Address of Secretary *5 St. Nicholas Street Bishop*

Name of Members *33*

RULES OF THE CLUB

I The foundation of the club has as its motive through the mutual agreement of both Committee and members to work socially together to promote further the feast of St. Joseph which is held annually in the village.

II The direction of the club is left entirely to the committee which consists of a President, Secretary, Treasurer and two members.

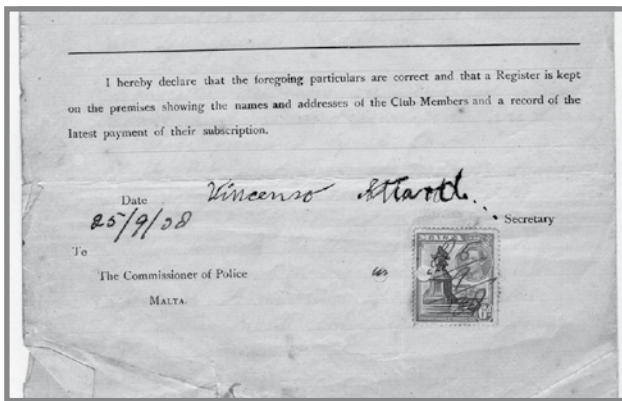
III Committee members have to resign, and stand for re-election if willing about the 15th August of each year, in the event of a vacancy of the said period the election for the said seat will be held immediately.

Palace—491. G. L. 35.

Registrazzjoni tal-każin magħmula minn Vincent Attard

kull sena kien hemm il-bżonn li l-każin jibgħat l-istatut tiegħu lill-Pulizija u jerga' jibgħat kopja kull meta jkun hemm bżonn jiġgedded il-permess. Il-fajl jibda b'formola tar-registrazzjoni tal-każini;

Minn din l-ewwel formola ta' registrazzjoni joħroġ ċar li għas-sena 1938 (għax il-formola giet iffirmata minn Vincenzo Attard fil-25 ta' Settembru ta' dik is-sena) il-każin kien jismu 'Casino Principale San

Il-firma tas-Segretarju Vincent Attard fuq il-formola tar-registrazzjoni

Giuseppe' u kien jinsab f'numru 9, Pjazza Kirkop. Attard kien joġġhod f'numru 5, Triq San Nikola u jiddikjara li l-każin kellhu 33 membru. Interessanti wkoll li f'din il-formola kien irid jiġi dikjarat l-iskop tal-każin. Għal dik is-sena dan hu rapportat bħal skop soċjali u biex jippromwovi l-festa ta' San Ġuzepp (*social and for further promotion of the feast of St Joseph*).

Dan li ġej hu l-istatut tal-Każin San Ġuzepp kif hu dokumentat bil-lingwa oriġinali – l-Ingliš. Wara nikummentaw dwar xi fatturi interessanti:

- I *The foundation of the club has as its motive through the mutual agreement of both Committee and members to work socially together to promote further the feast of St Joseph which is held annually in the village.*
- II *The direction of the club is left entirely to the committee which consists of a President, Secretary, Treasurer and two members.*
- III *Committee members have to resign, and stand for re-election if willing about the 15th August of each year, in the event of a vacancy during the said period the election for the said seat will be held immediately.*
- IV *The committee reserves the right to summon sittings when it considers necessary, all accounts to be read monthly, while once a year they will be affixed on the board for all members to see.*
- V *A quorum is not formed, and a sitting is not valid unless half of the members are in attendance, the above also renders a sitting to be adjourned.*
- VI *A committee sitting must include the Secretary and two members, failing the said attendance an adjournment will follow when any number present will be considered sufficient.*
- VII *Any committee member holds the right to*

- examine at any time the daily progress of the club.*
- VIII *Admission of new members is subject to the approval of the committee also payment of some.*
- IX *Cash derived from contributions shall be under the care of the treasurer who can dispose of some when instructed by the Committee.*
- XI *All members will hold themselves responsible for their friends whilst in their company at the Club.*
- XII *Committee decisions are regarded final.*
- XIII *Games, pastimes and recreations are limited to those permitted by the law.*
- XIV *If the club discontinues, the property falls on any responsible members willing to take same, otherwise it will be sold, and the proceeds will go towards the feast of St Joseph.*
- XV *The opening and closing time of the club depends on the discretion of the committee.*
- XVI *All notices on the board shall be signed by the Secretary.*
- XVII *The committee holds the right to add, lessen or amend regulations as it deems necessary.*
- XVIII *The club will be kept open from 7 a.m. to 11 p.m. daily, not including the principal feasts of the village, and Christmas Eve when the club will be kept open all night.*
- XIX *Intoxicants at the Buffet are only supplied to members.*

Nistgħu ngħidu li l-istatut jagħmilha ċara li l-għan prinċipali hu li titkabbar il-festa ta' San Ġuzepp. Dan l-istatut jidhol ukoll f'diversi regoli amminstrattivi, pereżempju li l-kumitat jinbidel fil-15 ta' Awwissu ta' kull sena. Jagħti wkoll il-ħin tal-operat tal-każin kif ukoll klawzola ta' xi jsir mill-beni f'każ li jfalli fejn anke hawn jiffavorixxi l-festa ta' San Ġuzepp.

Daqs kemm hu importanti dan l-istatut għall-istorja tal-każin ta' San Ġuzepp f'Hal Kirkop, hi aktar importanti nota datata 27 ta' Settembru 1938 iffirmata mill-Ispettur tal-East District li-Supretendent tal-Pulizija responsabbli mid-distrett. Fiha hu jgħid li dan il-każin kien għalaq fl-1934 meta kien jinsab f'numru 6, Piazza Maggiore. Jgħid li dan infetaħ mill-gdid fl-14 ta' Ottubru 1934 u li issa kien qed jerġa' jinfetaħ f'numru 9, Pjazza Kirkop.

Fis-snin ta' wara nsibu affermazzjoni tal-istatut jekk ma jinbidel xejn u notifika meta jinbidel. F'ittra bid-data tat-18 ta' Mejju 1940 nsibu lil Vincenzo Attard javza li f'laqgħa tal-kumitat li saret fil-15 ta' Mejju, hu kien irriżenja u postu ħadu John Polidano

Seduta l. Sant fil. Kazi. San Guzepp

nhal il 25 ta' Dicembru 1944. Kienu presenti:

1. Salvatore Spiteri.
2. Carmelo Debono.
3. Leonardo Farrugia
4. ~~Ant. Dimech~~
5. Mikiel Callus.
6. Carmelo Farrugia
7. Karm Farrugia
8. C. Kku Mizzi.
9. Leonardo Sacco
10. Mikiel Azzopardi.
11. Gianni Teuma
12. ~~Gianni Cinciaro~~
13. Bastian Balzan
14. Kaj. Attard.
15. Leonardo Camilleri
16. Ant. Debono.
17. Paul. Falzon.
18. Franz Spiteri.
19. Paolo Debono
20. Mikiel Mizzi.
21. ~~Paul. Debono~~
21. Epe Falzon.
22. Giuseppe Carrara
23. Carm. Spiteri.
24. Benedetto Agius.
25. Loreto Sacco.
26. Mikiel Bertara
27. Carmelo Debono.
28. ~~Carmelo Debono~~
28. Pietro Attard.
30. David Mizzi.
31. Mikiel Grech

Gie magħżiue President l' akklamazzjoni unanimsi
Salvo Spiteri. —

Lie magħżiue Segretarju Karm Spiteri.

Sie magħżiue Kaxxier. Carmelo Debono, Epe Falzon.

deputatu Mikiel Azzopardi - Giuseppe Attard.

Kezarju Attard - Giovanni Teuma.

Vice President. Paulu Debono

Vice Segretarju. Paulu Falzon

Salvatore Spiteri
President

Spiteri Carmelo
Segretarju.

li kien joqgħod f'numru 2, Sqar numru 2, Triq San Anard. Din l-ittra hija segwita minn statut ukoll miktub bl-Ingliż bi ftit tibdiliet minn ta' qabel pero mhux tant differenti fis-sustanza.

Jibda b'artiklu 1 li jgħid li 'The object of this club is;(a) to serve as a place of recreation of the members and (b) to promote the feast of St Jospheh which is annually held in this village.' F'dan l-istatut id-data tal-ħatra tal-kumitat tinbidel għal dik tal-15 ta' Mejju. Insibu terminologija differenti bħal per eżempju l-artiklu 7 jgħid '*any member of the Committee might at its leisure investigate what is going on at the club*'. Tiddaħħal ukoll il-klawsola li isem membri godda jrid ikun ippublikat għal ġimagħtejn shaħ qabel jiġi aċċettat bħala membru. Żieda oħra hi li kull min jiffrekwenta każini oħra fir-raħal jista' jiġi mkeċċi.

Għas-sena 1943 insibu lil Giuseppe Bonnici ta' 95, Carmel Street, iż-Żurrieq bħala segretarju. Dan ma damx wisq għaliex fl-istess fajl insibu nota ffirmata mis-segretarju l-ġdid Carmelo Spiteri li tgħid li saret seduta fil-każin San Ġuzepp nhar il-25 ta' Diċembru 1944 u li għaliha kienu preżenti:

1. Salvatore Spiteri	2. Carmelo Debono
3. Leonardo Farrugia	4. <u>Ant Dimech</u>
5. Mikiel Callus	6. Clem Farrugia
7. Karm Farrugia	8. Ċikku Mizzi
9. Leonardo Sacco	10. Mikiel Azzopardi
11. Ġanni Teuma	12. Nardu Cutajar
13. Baskal Balzan	14. Naz Attard
15. Leonard Camilleri	16. Ant Debono
17. Pawlu Falzon	18. Frans Spiteri
19. Paolo Debono	20. Mikiel Mizzi
21. <u>Pawlu Debono</u>	21. Spe Falzon
22. Giuseppe Cassar	23. Carm Spiteri
24. Benedetto Agius	25. Loreto Sacco
26. Mikiel Barbara	27. Carmelo Debono
28. Nazzareno Attard	29. Pietro Attard
30. David Mizzi	31. Mikiel Grech

Nota: L-ismijiet b'linja taħtom jinqraw iżda huma ngassati.

L-istess rapport jgħid li matul dik il-laqgħa ġie magħżul b'akkklamazzjoni unanima bħala president Salvu Spiteri, bħala segretarju Karm Spiteri u bħala kaxxiera Carmelo Debono u Giuseppe Falzon. Insibu wkoll lil Mikiel Azzopardi, Giuseppe Attard, Nazzareno Attard u Ġanni Teuma bħala deputati. Il-viċi president maħtur kien Pawlu Debono u l-viċi segretarju Pawlu Falzon. Din in-nota kienet iffirmita minn Salvatore Spiteri bħala president u Carmelo Spiteri bħala segretarju.

F'ittra mill-Ispettur lis-Supretendent tad-distrett bid-data 5 ta' Jannar 1945 naraw kemm il-pulizija kienet tkun qed issegwi x'kien ikun qed jiġri f'dawn il-każini. Fl-ittra tiegħu l-Ispettur jgħid li s-segretarju Joseph Bonnici ma kienx baġat ir-reġistrazzjoni għaliex fil-laqgħa li kienet saret f' jum il-Milied u li fiha ġie elett Carmelo Spiteri bħala segretarju, hu kien assenti u allura qies dik l-elezzjoni bħala nulla u bla effett. L-ispettur jgħid li dan x'aktarx kien sar apposta u juża l-kliem '*was absent from the sitting, presumably on purpose*'. Bonnici kien ħareġ sejfa għal seduta oħra li kellha ssir it-Tnejn ta' wara pero l-Ispettur jgħid li '*it is reliably known that there will not be a quorum*' u jidher li b'hekk din il-kwistjoni ssolviet.

Fil-korrispondenza ta' Jannar 1945 insibu l-aħħar użu tal-isem '*Casino Principale San Giuseppe*'. Fis-sottomissjoni magħmula fil-31 ta' Diċembru 1945 insibu lil Paul Falzon ta' 9 Triq San Ġuzepp Kirkop bħala segretarju u din tkun l-ewwel formola mimlija bl-isema tal-każin '*St. Joseph's Club*'. Falzon baqa' wkoll għas-sena 1946 meta fil-formola jsejjaħ il-każin bl-isem ta' '*St Joseph Band Club*'. Fit-12 ta' Marzu 1948 insibu li Carmelo Farrugia ta' 29 Triq San Benedettu kien segretarju u kien qed jgħaddi l-kariga lil Toni Theuma ta' 21 sena, bin Nardu ta' Żaċċa li joqgħod 21 Triq San Nikola Kirkop. Theuma jibqa jidher sal-1950 meta jerġa' jkun Giuseppe Bonnici li jidhrol segretarju fl-1951. F'dik is-sena, għalkemm l-istatut ma jidherx li nbidel, Bonnici jzid ukoll il-punt '*to foster a study for the band*' maż-żewġ għanijiet ta' qabel.

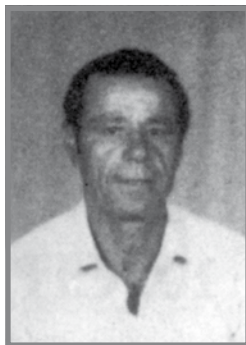
Diversi membri b'kariga li jissemmew f'dan l-artiklu

Salvu Spiteri
President

Giuseppe Bonnici
Segretarju

Toni Theuma
Segretarju

Vincenzo Attard
Segretarju

Pawlu Falzon
Segretarju

Fil-formola ffirmata fit-28 ta' Jannar 1952 insibu lil Clement Farrugia li kien joqgħod 11, Triq San Benedettu bħala segretarju. Jidher li t-termini ta' segretarji kienu jkunu qosra għaliex f'ittra datata 22 ta' Mazu 1953 Celement jgħid li kien irriżenja b'effett mill-24 ta' Marzu 1953. Jerga' jidhol Giuseppe Bonnici u l-istorja minn dan il-fajl tieqaf hemm, fl-1954.

Konklużjoni

Dan il-fajl jiffa' dawl ġdid fuq il-ħidma tal-każin San Ġuzepp ta' Ħal Kirkop għall-perjodu ta' bejn l-1938 u l-1954. Il-każini kienu jbagħtu minn konflitti interni kif ibagħtu llum il-ġurnata. Interessanti ferm il-kwistjoni tal-isem 'Principale' u ma neskludix li approfondimenti li jsiru minn varji sorsi aktar 'il quddiem jista' jiffa' aktar dawl. Izda dak għal appuntament ieħor!

GARDEN CENTRE ŻEJTUN Prop J. Zahra

Għal kull tip ta' ikel u vitamini għal kull xorta ta' annimali, Sustanzi u bexx għall-għalqa u l-pjanti, Pots tal-fuħhar, tal-plastic u tal-qasab, Pjanti ta' l-Italja, żerriegħa eċċ. Ikkollna wkoll kull tip ta' xtieli ta' ħxejjex tal-ikel u aromatiċi Sigar tal-frott, xitel u ħxejjex miġjuba mill-Italja.

Tel: 2180 2293 Triq il-President Anton Buttigieg, Żejtun

TONY'S GARAGE

Mdina Road, Kirkop

*Van Hiring &
24 Hrs Minibus Service
at Great Value*

Tel: 21682183 • Mob: 9947 5904